

عنوان مقاله:

بررسی پایداری عملکرد دانه گندم دوروم در مناطق گرم ایران تحت شرایط نرمال و تنش خشکی

محل انتشار:

پژوهشنامه اصلاح گیاهان زراعی، دوره 12، شماره 35 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

توحید نجفی میرک - Areeo

منوچهر دستفال - Areeo

حسین فرزادی - Areeo

منوچهر سیاح فر - Areeo

بهرام اندرزبان - Seed and Plant Improvement Department, Khoozestan Agricultural and Natural Resources Research and Education Center, AREEO, Ahvaz, Iran

خلاصه مقاله:

با توجه به محدودیت آب کشاورزی در اغلب مناطق ایران بویژه مناطق گرم کشور، شناسایی و معرفی ژنوتیپ هایی که در هر دو شرایط نرمال و تنش خشکی پتانسیل عملکرد و پایداری عملکرد بالایی داشته باشند، از اهمیت ویژه ای برخوردار است. به منظور بررسی اثر متقابل ژنوتیپ در محیط بر روی عملکرد دانه گندم دوروم در دو شرایط نرمال و تنش خشکی و دستیابی به ژنوتیپ هایی با عملکرد پایدار در هر دو شرایط، تعداد ۱۹ لاین و رقم گندم دوروم به همراه یک رقم گندم نان (مهرگان) بعنوان شاهد در دو ایستگاه تحقیقاتی اهواز و داراب با اعمال تنش خشکی و در دو ایستگاه تحقیقاتی دزفول و خرم آباد بدون اعمال تنش در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی با سه تکرار و به مدت دو سال زراعی (۱۳۹۷-۹۸ و ۱۳۹۶-۹۷) کشت گردید. پس از برداشت، تجزیه واریانس مرکب و تجزیه پایداری به روش غیر پارامتری رتبه و انحراف معیار رتبه و روش چند متغیره امی بر روی داده های عملکرد دانه انجام شد. نتایج نشان داد که ژنوتیپ های شماره D-۹۶-۴ و D-۹۶-۶ با خرم آباد، D-۹۶-۹، D-۹۶-۵، D-۹۶-۱۸ و D-۹۶-۱۸ با اهواز و ژنوتیپ شماره D-۹۶-۱۶ در کنار گندم نان مهرگان (D-۹۶-۳) با داراب و دزفول سازگاری خصوص خوبی دارند. براساس میانگین عملکرد دانه و آماره پایداری ASV در مدل AMMI، ژنوتیپ های شماره D-۹۶-۱۸، D-۹۶-۱۷، D-۹۶-۱۱، D-۹۶-۲۰ و D-۹۶-۲۰ و براساس رتبه و انحراف معیار رتبه، ژنوتیپ های D-۹۶-۱۳ و D-۹۶-۱۸ بعنوان ژنوتیپ هایی با عملکرد و پایداری عملکرد بالا انتخاب شدند. در نهایت ژنوتیپ شماره D-۹۶-۱۸ که براساس هر دو روش از عملکرد و پایداری عملکرد بیشتری برخوردار بودند، بعنوان ژنوتیپ برتر برای کشت در هر دو شرایط آبیاری نرمال و تنش خشکی آخر سال انتخاب شد.

کلمات کلیدی:

AMMI, Drought stress, Durum, G×E interaction, Stability analysis, Yield
اثر متقابل ژنوتیپ و محیط، دوروم، تجزیه امی، تنش خشکی، پایداری و سازگاری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1284523>

